
Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor
Fél évre 6 kor
Negyed évre 3 kor
Egyes szám 24

HONTI LAPOK

Nyílttér sora 40 fill.

Hivatalos
és magánhirdetések
árszabás szerint.Többszöri hirdetés-
nél árengedmény

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

— I P O L Y S Á G O N . —

Felelős szerkesztő:

H A L Á S Z F E R E N C .

Megjelen

szombaton reggel.

A HADIGONDÓZÓ BIZOTTSÁGOK ALAKÍTÁSA.

*Draskóci és jordánföldi
Ivánka István főispánnak
vármegyénk és Selmec és
Bélabánya sz. kir. város
minden jobb érzésű fiához
és leányához intézett nyílt
levele.*

A magyar kormány a világháború borzalmai által legközvetlenebbül sújtottak gyámolítására 1917. évi 900 M. E. számú rendeletével hadigondozó intézmény létesítését határozta és teszi kötelezővé.

Mondván a rendelet 1 §-ában, hogy:

A hadirokkantaknak és családjuknak, továbbá a harctéren elesett, vagy a hadiszolgálatban (hadifogságban) szerzett sérülés, betegség, vagy hadifáradalmak következtében elhalt egyének özvegyének és árváinak gondozása nemzeti feladat, amelyet az állam az önkormányzati hatóságoknak és a társadalomnak közreműködésével teljesít.

Továbbá a 2. §-ban, hogy:

A társadalomnak a gondozásban való állandó és intézményes részvételét a hadigondozók közvetítik, akiknek

az a hivatása, hogy az 1. §-ban felsorolt tanácsosai és tettei támogassák.

A hadiárva mellé kirendelt hadigondozó „pártfogó”, a hadirokkant és családja, vagy hadiözvegy mellé kirendelt hadigondozó „tanácsadó” nevet visel.

Vagyis a kormány, — igen helyesen — ezt az ügyet, ezt a nagy nemzeti kötelességet nem csupán a hivatalos szervezetek által, de az egész társadalom bevonásával, annak minden egyes arra való tagja közreműködésével óhajtja elintézni és végrehajtani. Igen helyesen mondom, mert nincs az a hivatalos készség, amely ezt a maga merev hivatalos formájában és korlátai között magára hagyatva jól megoldhatná.

Örömmel és lelkesedéssel üdvözölhetjük tehát a kormányt e nagy, nemes, hazafias kezdeményezésért. *S egy szívvel és egy lélekkel vállalnunk kell az ebből reánk háruló kötelességek buzgó teljesítését.*

Ez nem politikai kérdés, nem lehet zárt érdek s pártérdekek üres lapdaja. Nagy nemzetmentő feladat és köteles-

ség ez, mely minden önző minden kicsinyes érdek fölé emelkedik.

Am követeljük az egyes pártok, ha politikai belátásuk és lelkiismeretük megengedi, a fronton küzdő katonák részére minden egyéb képesítettség nélkül is a választójogot, de abból az a hős, az a rokkant, özvegy és árva még nem szelhet magának csak egy kis karéj kenyeret sem becsületes uton. Annak szerintem mindenekelőtt nem a választójog kell, — ami tulajdonképpen és igazában nem is jog, de kötelesség — hanem kenyér. Nem koldus alamizsna, de becsületes munkával megszolgált élet. És a kormány legelső sorban ehhez akarja e rendelettel és ez intézménnyel a hadirokkantakat, özvegyeket és árvákat hozzá juttatni. De reményem, hogy a gyakorlatban ez intézmény még jobban kifejlik s támogatásban részesíti kenyerük megkeresésében azokat is, akik ugyan ép kéz-láb kerültek haza a dúló csatákból, ahol a hazáért vitézül küzdöttek, szenvedtek, véreztek, de sok idő után térve vissza nem találják helyüket, nem találhatnak megfelelő munka-

A modern testgyakorlás.

Irta Boda Béla.

A Szabad Liceum e hó 11.
és 18-iki estjén tartott elő-
adásának vázlatja.

... Beteg testben beteg a lélek.

Ismerjük ennek a tételnek igazságát valamennyien, de alig jut eszünkbe, hogy hasznunkra is fordítsuk. Sőt: vannak, akik kérkednek azzal, ha sápadt az arcuk színe, mert azt az előkelőség jelének tartják; tovább hordják a fűzöt, habár egy kis sietés elfullasztja őket; folytatják a mértéktelen dohányzást, ha állandóan rekedt is tőle a hangjuk, ha reggelenként halálra köhögik is magukat; be nem telnek az olvasással, ha még úgy fáj is a szemök; délutáni magánmunkákat vállalnak délelőtti ülőfoglalkozásuk mellé; egy hét alatt alusszák végig azt a 7-8 órát, amelyre naponként lenne szükségük — s ezer és ezer alkalommal követnek el merényletet testi épségük ellen, gondolkozásuk nyugodtsága ellen, a társadalomba való beilleszkedésük ellen. Pedig tudják, hogy idegeiket morzsolják fel időnek előtte, ha rendszeren ki nem alusszák magukat, ha nem tartanak mértéket a munkában, az élvezetekben, s azt is tudják, hogy az ingerlékenység, a rosszkedv, az idegesség, — hogy csak a legenyhébbeket említem — lelki betegségek.

A szellemi műveltségnek magas fokán állunk — így mondják, — szellemi képességeink a megelőző századok hagyományaitól nyomán óriási mértékben megnövekedtek. Azonban ezzel szemben testileg visszafeljük, kevésbé ellentálló, gyengébbek letünk a múlt századok emberanyagához képest.

S ez a testi hanyatlás napjainkban rohamosan fokozódik: a férfiak legjavát pergőtűzek pusztítják odakünn, s akik onnan visszakerülnek, nem biztos, hogy a leginkább ellentálló, nem biztos, hogy a legerősebbek, legmunkabíróbbak, fajnemítésre legalkalmasabbak lesznek. Még erősebben visszafeljük tehát testileg. A test pedig a lélek székhelye s egyúttal eszköze: mi lesz, ha e burok ez az eszköz egészen elcsúszni? Fejlődhetünk-e tovább szellemileg? Dolgozhat-e az a kéz, amelynek csontjai fáznak, amelynek izmai elernyedtek, — amelynek idegei rángatóznak? Érvényesülhet-e az akarat, ha a szó, melyet kiejtünk, általános gyengeségünk miatt alig hallható, ha a kéz, amely a tollat fogja, cse-nevész, reszketős és hamar kifrad?

Egy utunk van csak a tovább fejlődésre, egy módunk a továbbélhetésre: ellentállóká kell lennünk a betegségekkel szemben, fejlesztünk kell testünk erejét, egészségét. Biztos védelmül, pontos eszközül csak így szolgálhat a testünk a szellemnek.

Az orvosságot maga a természet mutatja meg. Élő állataival, növekvő fáival. Mi a célunk? Az, hogy testünket erejében, egészségében fenntartsuk; hogy tovább éljünk. Ennek a titkát leshetjük el a természetől. Az élő természetől az élet titkát. A természetben minden mozog. „Mozgás az élet,” mondjuk nagyon sokszor, de nem gondolunk a jelentésével. Ülünk, állunk naphosszat, ha nagyon adakozók akarunk lenni magunkkal, az egészségünkkel szemben: sétálunk egy óra hosszáig, s hazamegyünk, ülünk tovább. Ezzel szemben a természet pillanatnyi nyugalmat sem mutat. — A paripát, ha nem lovagolták, megjáratták, megfuttatták — magunkkal azonban nem törődünk.

Előttük magunkban a mozgás ösztönét. Gyerekeinkben azonban még mindig megnyilvánul ez az ösztön: azok örökösen futkosnak, ugrálnak. Látjuk ezt napról-napra, de nem gondolnak azzal, hogy miért van ez így. Sőt: legtöbbször eltöltjük őket is a mozgástól. Pedig tudnunk kell, hogy valamely szerv — s az egész szervezet — tökéletes fejlődéséhez nem elegendő a veleszületett növekvési hajlam, a belső növekvési ösztön, hanem egyébnek is hozzá kell járulnia, s ez a növekvési inger, a külső előmozdító erő. Ha nincs meg a kellő mértékben ez a külső növekvési inger, úgy tökéletlen marad a növekvés, és a meglévő testi (és épen ugy szellemi) képességek sohasem érik el legintenzívebb kifejlődésüket.

Mozognunk kell tehát, szerveinket állandó gyakorlatban tartanunk, hogy azok megmaradjanak képességeik birtokában, hogy azok fejlődjenek. Azt a kellő külső impulzust a fejlődéshez a gyakorlás adja meg (a szó tágabb értelmében.)

Természetesen csak akkor éri el a gyakorlás ezt az élettani célt, ha minőségében és terjedelmében a fejlődés mindenkor állapotának megfelel. Így minden kornak és minden fejlődési fokozatnak megvan a meghatározott gyakorlási szükséglete.

Hogy ezt a gyakorlási szükségletet pontosan körvonalazzuk, ahhoz ismernünk kell az emberi testnek és részeinek fejlődési viszonyait. De ismernünk kell e fejlődés keretein belül az egész emberi test felépülését, csont- és izomtömegét, belső szerveinek működését és szükségleteit: az emberi test anatómiai-biochimiai, fiziológiai-élettani és higiéniai — egészségügyi, továbbá lélektani viszonyait kell tökéletesen tisztában lennünk.

alkalmat. Hiszem, hogy akik ezek közül is rá szorulnak, ezeket is pártfogásukba veszik majd a hadigondozó bizottságok, nehogy „ne leljék honuk e hazában.”

A hadigondozó bizottság intézménye a községi, járási, törvényhatósági és az országos hadigondozó bizottságok fozkozataiban szerveződik.

Megalakítása a hadigondozók községenkénti összeírásával kezdődik. Olyan formán mint az esküdtszéki tagoké.

Hadigondozónak összeíratik mindaz (férfi és nő) aki alkalmas rá, hogy szükség esetén egy-egy hadirokkant, hadiözvegy és árva gondozását ellássa, annak pártfogója vagy tanácsadója legyen.

Az így összeírt hadigondozó még nem lesz azonnal működő pártfogó, vagy tanácsadóvá; az csak akkor lesz, ha az árvaszék szükség szerint egy-egy gondozást igénylő részére kirendeli, a szerint amint ki, hol legjobban megfelelő lehet megbízásának s lehetőleg amint a megbízást mindakét fél, a gondozott és a gondozó is, legszívesebben fogadja és teljesíti.

Vagyis, nem lesz ez állam hatalmi kényszerrel reánk rótt kötelesség. Nem kényszermunka. De ennél sokkal több, kötelezőbb. Leiki ösztönből vállalt, önkéntes hazafias baráti vállalkozás. Mint a becsületes honpolgár minden önzetlen hazafias cselekedete, mint a hívők önkéntes áldozata, fogadalma, a böjt és bucsu teljesítése.

Hogy erre a községekben legelső sorban is a papok és a tanítók a leg-hivatottabbak s aztán az értelmesebb, józan tapasztalt gyakorlati emberek s bizonyos esetekben az intelligensebb értelmesebb nők, az magától értetődik,

de azért mindenki használható lesz, aki az adott esetben szívvvel és lélekkel legjobban tudja és akarja az illetők érdekeit szolgálni. S aki megtudja érteni, hogy az a kis gond és veszélyesség, amit ezzel magára vállalt, csak egy csekély kamata annak a hálának, amivel a haza védelmezői, s azok hátrahagyottai iránt tartozunk.

Nem lehet, hogy a jobbérzésű emberek be ne lássák, mily szent kötelességünk a hazáért, az egész nemzetért s így az értünk is küzdők és küzdöttek, és az ő hátra maradottaik gondozása és segítése. S nem lehet, hogy a jobbérzésűek az önzőbbeket és a jóra való készségben talán késedelmeskedőket is magukkal ne ragadják.

Nyugodtan néztek tehát a megalakítandó hadigondozó bizottságok működése elé, s bizton reményelem, hogy minden lehető el fognak követni, nehogy vitéz katonáink s azok hátra maradottai elhagyottaknak, koldusoknak érezzék magukat s átkot szórjanak fejükre, amiért áldozatukat vagy övéik áldozatát elfogadtuk ugyan, de e veszély multán, inségükben, szorongatásukban, nyomorukban meg se látjuk őket, segély kiáltásaik süket fülekre találnak.

Senkinek sem szabad csak magáért élnie. Mindnyájan egymásért vagyunk. A nemzet nem csak emberek csordája, de egységes nagy élő szervezet, melynek mi egyesek csak részei, csak tagjai vagyunk, s a tagok vannak az egészért s nem megfordítva. S a tagok csak is az egészben boldogulhatnak.

Üdv az olvasónak, üdv a hallgatónak s még inkább üdv a megértőnek és szászorta üdv az ily szellemben élőknek és cselekvőknek.

(Következett ezután a csont- és izomrendszer ismertetése, működésük feltételeinek és e működés fiziológiai hatásainak leírása, kapcsolata a szervezet egész-égtani követelményeivel. Külön fejezet szökött a belső szervek szükségleteiről és gyakorlásuk, fejlesztésük módjáról, valamint a különböző testgyakorlási rendszerekről.)

Ilyen tudományos alapokon állapíthatjuk csak meg és alkalmazhatjuk azt a gyakorlási anyagot, amely testünknek erőt, egészségessé, lelkünknek nyugodtá, működésre képessé tételére hivatva van.

De mire a külön gyakorlási anyag? Nem elegendők azok a mozgások, amelyeket természetesen végzünk? Mire a mesterséges gyakorlások?

Az őskor embere számára életkérdés volt az, hogy jól szolgálják-e izmai, s hogy megvan-e az egészsége. Hogy élelmét megszeresse, magának kellett üzöbe vennie a vadat, s azok a primitív eszközök, amelyeket hosszú idők multán feltalált, még mindig nem tették feleslegessé lába gyorsaságát, karjának erős voltát és tüdejének munkabírását. A vadállatokkal és embertársaival szemben állandóan részen kellett lennie, s a szinte naponkénti kénytelen, futás, fáramászás, a háztartás ellátása folytonosan foglalkoztatták izmait. Idők folytával kevesebb lett a környező veszély, a földművelés és a háziállatok tartása megkönnyítette az élelemszerzést, de még mindig a láb volt az egyetlen közlekedő eszköz, a kéz a lövedék hajtóereje s a tüdő a drótnélküli távirókészülék. A hatalmas piramisok építésénél emberi izmok voltak a gépek s a csatlakban a mell a dróttakadály. A nőknek is adott elég izommunkát a háztáj rendbentartása, a családnak étellel való ellátása. —

Lassanként azonban kifejlődött a kényelemszeretet: ott voltak a rabszolgák, dolgoztak azok, uraik nyújtózhattak naphosszat puha kereveteiken, uraik hallgathatták órákon keresztül a rabnók énekét, citeráját, így pam-lagokra dőlve. De meg is adták az árát: elpuhult nemzedék váltotta fel őket, mely apái csöndes szorakozásait tivornyakká, erkölcs-telen dorbézolásokká fajtalanította . . .

És jött a Kelet lóhátas, viharezett, tetterős népe: elsöpörte a föld színéről az elernyedt izmu, kéjelgésbe fulladt korcsokat, hogy . . . hogy átvegye műveltségüket, fényűzésüket, kényelemszeretüket, magába oltsa az elsatnyulás, elfajulás végzetes csiráit.

Magáraeszmélt azonban az emberiség. Az új megváltó tanok terjedni kezdtek, s átalakultak, erőre kaptak elkorcsosult népek. A munka, a mozgás ismét létjogosultságot szerzett magának, a kor asszonya ismét visszament a tüzhelyhez, hogy hitét fegyverrel védő férjének házanépét enivalóval ellássa; otthon maradt a tiszta szobákban, hogy fiait, kikre a haza szabadságának védelmére várt, fölnevelje. S az ifjak a fegyverforgatásban, lovaglásban gyakorolták magukat, megerősödtek; edzett testük egészséges lélek székhelyévé lett: erőre kapott az emberiség.

Ez az erő tart fenn még mindig bennünket. Ebből a régen, apáink által szerzett erőből élünk ma, amikor az életfenntartás nem kívánja meg föltétlenül a mozgást, amikor gépek visznek bennünket, amikor telefonon intézzük el azt az ügyet, amelyhez régen órákhoz tartó gyaloglás kellett, amikor asztal mellett ülve keressük meg létfenntartásunk anyagi eszközeit.

Csak hogy nem élősöködhessünk időtlen-idő-kön keresztül ezen az életerőn. Ha magunk

MÓKA

A tenger fenekén.

Színjáték, melyben cápák, bálnák, különféle vízi szörnyek és másfajta halak vesznek részt.

— Volt ma valami különös?

— Kezd egy kissé unalmassá válni, három nap óta csupa buzát kapunk. Már a torkomon jön ki.

— Cápikám, maga azt nem érti. Raktározzák el szépen belterjes gazdálkodásra.

— Hogy jön a buza a belterjes gazdálkodáshoz?

— Keményítőgyárat csinálunk a nagyravágyó puhányok számára. Meglátja valamennyi bedől, csak a Haditermény Részvénytársaság meg ne hallja, mert képes mindent elkobozni. Az inspekciók a helyükön vannak?

— Ott lebzsetnek, csak hogy semmi hasznuk. Elsülyedt egy olajos hajó s olyan most a víz, mintha hártypapíros takarná. Lehetetlen meglátni, mi történik felül.

— Értékesítették az olajat?

— Igenis, angliásokat forgatunk meg benne, ugyis elég soványak. A fiam a multkor öt fogát törte ki, míg egy kapitányt le tudott nyelni.

— Az ön fia kezd finnyás lenni. Azelőtt a kazánon sült néger ellen sem volt kifogása, akármilyen ritkán jutott is hozzá. Természetes, hogy hajókormányoscombót nem kaphat mindennap, jóllehet a németek elsőrendű zászlóvivői a többtermelésnek.

Egy hering közeledik a csoporthoz.

— Most jövök északról, gyenge eredmény, ölezer tonna robbantószer.

— Ez bizony nem sokat ér. Mit jelentenek a szardínia-különítmények?

— Ők lovakat kaptak, meg fagyott birkát. de a tengeri pókok admirálisa lefoglalta a zsákmányt májusra, amikor nagyobb kereslet mutatkozik élelmiszerekben. Jegyekre történik az elosztás, a kétezer ikrás szülők előnyben részesülnek.

— Ebből is kislül majd valami nagy dísznóság, jól ismerem az admirális urat. Csak legyet lásson, rögtön oda van a tárgyilagossága. Mit röhögnek maguk ott a Golf-szélén?

— Nem is igaz, hogy az admirális ur olyan. A legyet február elseje óta az angol nemzet kapja be.

nem gondolunk testi erőnk ápolásával, bizonybizon hamarosan kimerítjük azt az ősi erőforrást. Mivelhogy életkörülményeink olyanok, hogy a testünket egyedül edző mozgást a minimumra szállították le, mesterségesen kell a mozgásokat előidézniünk és végrehajtanunk. Ezt a célt szolgálja a testgyakorlás, erre való a testgyakorlatok.

(Következett a testgyakorlatok osztályozása, rendszerezése F. A. Schmidt nyomán, s utána annak megállapítása, hogy mely gyakorlatok üzése ajánlatos és szükséges a különböző életkorokban gyermekeknek, férfiaknak és nőknek. A főbb megállapítások a következők:)

Az első gyermekévekben minél több mozgásban, szabadban való játékban részesítsük a gyermeket. A városok elsőrendű feladata ezt lehetővé tenni nyilvános játszótérek létesítésével. Az iskoláztatás beálltával már mesterséges testgyakorlásra is van szükség, hogy a hosszantartó ülés következtében fel-lephető káros hatások eredménytelenek maradjanak. Itt is minél több futkározás, ugrálás ajánlatos. A testileg gyengék számára külön iskolákat kellene fölláítani. Ez általában szaporítaná az eredeti iskolák számát.

A 9 és 12 éves közötti tervszerű futások, és pedig úgy gyorsaságiak, mint kitartóak alkalmazandók, kirándulások hangos énekszóval, és uszás. De ezen kívül legalább fél órát kellene rendszeres testgyakorlásra fordítani, a svéd rendszer alapján.

Eddig a korig a leányok testgyakorlása nem különbözik a fiukétól, ami csekély eltérés volna, az csak a leányoknak a fiukétól eltérő hajlamaikban lenné magyarazatát. De a 12-ik életévvel fellépő fiziológiai változások külön testgyakorlást követelnek a leány-

A hétről.

március 23

Az utolsó liceumi est.

E hó 18-án vasárnap délelőtt egy negyed tizenkét órakor a Szabad Liceum utolsó előadásán Boda Béla főgimnáziumi tanár folytatta és befejezte a modern testgyakorlásról mult alkalommal megkezdett érdekes fejtegetéseit.

Ez alkalommal főleg a különböző életkorokban sikeresen alkalmazható testgyakorlatokról és a nők tornázásáról adott elő igen értékes gondolatokat.

Mindkét előadásának összefoglaló vázát és ezen belül egyes érdekesebb részleteket mai tárcarovatunkban találja meg az olvasó.

Előadásának igen kedves és egyben tanulságos befejezést adott azáltal, hogy a főgimnáziumi ifjak választott kis csapatával bemutattott egy az előadásában ismertetett elveken felépült modern szellemű tornaórát. Amint nemcsak az elméleti ismertetésében, hanem a gyakorlati alkalmazásban is láttuk, minden egyes tornaóra határozott óraterv alapján folyik le, bevezető, fő- és befejező gyakorlatokból áll, az egyes gyakorlatok pedig oly módon vannak összeállítva, hogy egy óra lefolyása alatt minden egyes tanuló-nak mindeneször izma működésbe jön és ezáltal egész teste arányosan fejlődik.

Szünni nem akaró taps jutalmazta a lelkes előadó értékes munkáját, valamint szakavatott vezetését és a tornázó ifjak sok gyakorlatot igénylő ügyességét.

Ezután Barczán Endre főgimnáziumi igazgató lépett az emelvényre és a Szabad Liceum előadásait a rendezőség részéről rövid beszédben berekesztette. Kifejtette, hogy két cél lebegett a rendezők szeme előtt a licealis előadások szervezésénél: egyrészt alkalmas óhajtott nyújtani kis városunk társadalmának a találkozásra, szóval az egységet akarta ápolni, másrészt eszméket vetni fel nem is annyira tudományos, mint inkább gyakorlati célzattal. Amennyiben a rendezőség csak egyik célját is elérte, hivatásának megfelelt. Ezután megköszönte a közönségnek ezen törekvések iránt tanúsított érdeklődését és elismerését, ami buzdításul szolgál a megkezdett ut folytatására s ezért e szóval búcsuzott:

Viszontlátásra!

nyok számára. A főszempontok: a hát és a has izmainak s a lábaknak erősítése. Hasznosak a függési gyakorlatok, a szabadban a gyaloglás, uszás, tenniszezés, korcsolyázás. Erőgyakorlatok azonban végkép nem valók nőknek.

A 12-ik és különösen a 15-ik életévtől kezdve a fiúk tornázásában a legfontosabb követelmény a szív és a tüdő működési képességeinek fejlesztése. Gyors és kitartó futásnak tervszerinti gyakorlásával érjük ezt el, valamint versenyjátékok, különösen a füllesztelők játékának üzésével. A kerékpározást ellenben a 15—16 év betöltése előtt semmi szín alatt ne engedjük meg.

Gondoskodnunk kell azonban azoknak a testgyakorlásáról is, akik már 14—15-ik évökben megváltak az iskolától s ipari vagy kereskedelmi pályára léptek. Ezek rendszerint rossz levegőjű helyiségekben töltik egész napjokat, s százszor inkább rászorulnak a szabad levegőn való hathatós erőteljes mozgásokra, mint mások. Kirándulások, uszás itt egyenesen életfeltétel lehetnek.

A 20 és 30 életévek között van az a kor, amelyben a testgyakorlatok terén úgy ügyességben mint gyorsaságban és bátorságban a legnagyobb teljesítményekre képes az ember. Ez az atlétizálás kora. Ha eddig tanácsos volt a testet minden irányban gyakorolni, most már különleges irányban is történhetik e gyakorlás.

A 30—40 éves férfi szervezete különösen az erő és a kitartási gyakorlatok üzésére al-

— **Hadiétkiményes katonai érdemkereszt.** A király Podhragyay Károly trencsényi 15. honvédelmi ezredbeli hadnagyot, a kis ezüst vitézségi érem tulajdonosát egy győzelmes roham alkalmával tanúsított bátor és vitéz magatartásáért, mely alkalommal egy géppuskát zsákmányolt és 98 oroszot fogott el, a III. osztályu hadiétkiményes katonai érdemkereszttel tüntette ki. Podhragyay Károly, ki a háboru kitörése után mint ügyvédjelölt vonult be, időközben ténylegesítette magát, s mint hadnagy hadbíró-gyakorlatot saját kérelmére harctéri szolgálatra osztották be.

— **Tisztviselők mozgalma.** Az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete husvét hétfőjén tartja közgyűlését, melyen a tisztviselők a háboru okozta szomorú helyzetének javítása iránt való javaslatokat fogják tárgyalni. Az egyesület a vidéki köröket és tagokat is felhívta csatlakozásra és javaslataik megtételére s ennek folytán az ipolyi m. kir. pénzügyigazgatóság, a számvétség és adóhivatal tisztviselői e hó 20-án Kegye Sándor kir. tanácsos, pénzügyigazgató elnöklése mellett értekezletet tartottak. A tanácskozás folyamán a pénzügyi tisztviselők elfogadták a Gálosi Soma pü. számvizsgáló által kidolgozott és előterjesztett határozati javaslatot, mely szerint első sorban az A. T. O. E. választmánya által az állami alkalmazottak helyzetének javítására irányuló összes javaslatokhoz csatlakoznak. Mint saját óhajaik, a határozati javaslatban részletesebben kifejtett következő pontok szerepelnek: a függőben levő fizetési, valamint első háborus segélytartozások leírása, a jövő évi gabona, liszt és tüzelőanyag beszerzése iránti gondoskodás, a ruházatkérdés megoldása, a tisztviselői beszerzési csoportok forgótőkével való ellátása, a családi pótlék 100 százalékos emelése, a hivatalos órák kívüli munka díjazása, a napidíj és fuvar-költségek rendezése és a szolgálati pragmatika. Az országos közgyűlésen a tisztviselőkart Sirehich Elemér pü. s. titkár, Véghseő Sándor kir. adótáros és Litassy Béla pü. számvizsgáló fogják képviselni.

— **A pénzügy köréből.** A kir. pénzügy igazgatóság Petrofszky Henrik pénzügyi napidíjást 27 évet meghaladó szolgálat után április 1-étől saját kérelmére nyugdíjazta. Ezen alkalommal Kegye Sándor kir. tanácsos, pénzügy igazgató a nyugdíjasnak, ki az itteni pénzügyigazgatóság felállítására óta működő és már egyetlen alkalmazottja, fáradhatatlan szorgalommal kifejtett tevékenységéért elismerését és köszönetét fejezte ki.

kalmak. Ügyesség és gyorsaság szempontjából azonban már hanyatlás állott be.

E kor tulhaladása után alábbhagy a testi teljesítőképesség minden irányban. A véredények vesztene a rugalmasságukból, a szív működése, a lélegzés nem tökéletes. Erő- és gyorsasági gyakorlatok nem végezhetők, de kitartásiak nagyon is. Gyaloglás, hegymászás, mérsékelt sebességű kerékpározás és evezés sokáig megtartják a szervezet frissességét. És hasznosak a szabadgyakorlatok s könnyű szerygyakorlatok.

* * *

Az emberi szervezet fejlődése szigoru természeti törvények szerint történik. Miként a gép működéséhez szükséges, hogy minden előfeltételnek pontosan eleget tegyünk, s miként, ha az előfeltételek megvannak, a gép munkája feltétlenül megbízható, úgy az emberi szervezet is csak akkor áll teljesítőképessége magaslatán, ha e teljesítőképességek feltételei benne is megvannak. Ez előfeltételeknek egyik legfontosabbika a mozgás, és ebből következik nagyon sok ilyen feltétel, melyek közül ismét a testi erő és az egészség feltétele a legfigyelemreméltóbbak. Tőlünk függ, magunkon mulik, hogy gyengék legyünk e vagy erősek, egészségesek vagy betegek — néhány percnyi erősebb vagy egy-két órai kényelmesebb mozgáson mulik az egész — ne sajnáljuk magunktól azt a pár pillanatot, sok-sok pillanattal meghosszabbított élettartam, szolgálatkész szervezet és friss életkedv, derült kedély lesz a jutalmunk érte.

— **Uránia a mozgószínházban.** Főgimnáziumunk igazgatósága a miniszterium döntéséig is csak azzal a föltétellel adott helyet az intézet tornatermében a mozgószínháznak, hogy az Uránia magyar tudományos színház kiválóan szerkesztett darabjainak előadására a vállalat saját gépeit készségesen felajánlotta. A főgimnázium tanártestülete már is megvalósítja a rendkívül dicséretes tervet s a jövő héttől kezdve minden szerdán este 8 órakor színhoz egy-egy kiválóan érdekes s tanulságos, elsőrendű írók s tudósok által megírt szövegű darabot. A tanuló ifjuságnak a délutáni órákban tartják meg az előadást s ezzel vegre a mi gyermekeink is hozzájutnak ahhoz a látókört szélesítő szellemi táplálékhoz, amelyben más kedvezőbb viszonyok közt levő városok ifjusága állandóan részesül. A közönség számára a helyrak a szokásosak lesznek. Jegyek előre is válthatók Polgár Ignác könyvkereskedésében vagy az előadaskor a helyi pénztárnál. E hó 28-ikán, szerdán este bemutatásra kerül Gáspár Ferenc nagy híri darabja: *Utazás a föld körül* 200 színes álló és 10 mozgó fényképpel. Közönségünk bizonyára tömeges látogatásával fogja igazolni a főgimnázium dicséretes vállalkozásának jogosult voltát.

— **A hivatalos tavasz.** E hó 21-ikén immár harmadszor köszöntött be a háborus tavasz a napj egyenlőségével együtt. A mi a kalendáriumi tavaszt illeti, az ugyancsak cserbehagyta a száz esztendővel ezelőtt, a hármás kis tükörben ékes rigmusokba foglalt ama igazságok egyikét, hogy:

Sándor, József, Benedek!

Zsákkal hoznak meleget.

Hogy ez a derék három bácsi ezuttal sem felelt meg a közhajnak, azt az is bizonyítja, hogy a nevük napján, amikor a melegnek zsák számára kellett volna érkeznie, az emberek még mindig téli kabátban, a hidegtől pirosra pácólva jártak és nem annyira ibolyára és gyöngyvirágra, mint inkább fűtött szobára vándoroltak. Az idei rendkívüli szigorú tél után a hó még nem mindenhol olvadt el a szántóföldeken és különösen az erőkben, utját vágva annak, hogy a márciusi ibolya kinyíljon. Még jó, ha március végére egyik kis retket, spenótát és friss zöld hagymát termel az ébredő természet, ami a mai élelmiszer világban még erős számot is fog tenni. Utóvégre sok ember már a tavasz ébredését csakgezokról tudja meg.

— **Fölmentések meghosszabbítása.**

A honvédelmi miniszter a hadügyminiszterrel egyetértőleg 6000. Eln. m. g. A. szám alatt rendeletet adott ki a mező- és erdőgazdasági érdekből meghatározott időre engedélyezett fölmentések meghosszabbításáról. A rendelet szerint a honvédelmi miniszter és a hadügyminiszter által mező- és erdőgazdasági érdekből fölmentett összes egyének felmentését, tekintet nélkül arra hogy néptőlkelőről, tartalékosról, vagy póttartalékosról van szó, valamint az említett miniszterek által és a honvédkerületi, katonai hadtestparancsnokságok által az erdőgazdasági érdekből fölmentett, de csak a népfelkelőállományba tartozó egyének fölmentése, amit már régebbi körrendelet alapján március 31-ig meghosszabbították, továbbá az említett hatóságok által időközben engedélyezett és március 31-én lejáró mező- és erdőgazdasági fölmentéseket további rendelkezésig meghosszabbítják. A meghosszabbításra vonatkozó határozatot, mint eddig történt, a járási főszolgabírák és polgármesterek hozzák meg. A rendelet csak mógöttes országgrszbellekre és legénységi állományu egyénekre s csak a szigoruan vett hivatásos, mező- és erdőgazdasággal foglalkozókra vonatkozik.

— **Tilos a piros tojás.** A Közéletmezési Hivatal elnöke, Kürthy Lajos báró, rendeletet intézett valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez, amelyben utasítja őket, hogy a közeledő husvéti ünnepek alkalmából tilos a tojások mindenféle festése.

— **Egy kritikus tojásrendelet.** Az Országos Közélemezési Hivatal elnöke a belföldi tojásforgalom és forgalom egységes szabályozása érdekében rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, amelyben az egyes hatóságok által netán elrendelt tojáskiviteli tilalmakat érvénytelenekké nyilvánítja arra való utalással, hogy a háborus közlemezés érdekeire való tekintettel az ország területén belül egyik fogyasztási körzet a másikkal szemben termékeire kiviteli tilalmat nem állapíthat meg. A tojásszállítási igazolványok kiállítására irányuló kérelmeket a hatóságok tartoznak soronkívül elintézni s tojáskészleteket közfogyasztási célokra felsőbb felhatalmazás nélkül igénybe nem vehetnek. Külön védelemben veszi a tojáskereskedőket, ezek alkalmazottait és gyűjtőüzaklatásokat elkerülendő, ezek részére a kereskedő telephelyére illetékes közigazgatási hatóság névre szóló igazoló lapot tartozik kiállítani. Végül tekintettel a tojás maximális ára körül mutatkozó eltérésekre, az egyes törvényhatóságokban megállapított legmagasabb tojásárakat egyáltalán hatályon kívül helyezte. Az ár megállapításra vonatkozó határozatok jövőben csakis az O. K. H. elnökének jóváhagyása után léptethetők életbe.

— **Házasság Singer Lajos** öröklabdogalvai kereskedő e hó 25-ikén köt házasságot **Braun Emmával**, Braun Jakab kereskedő leányával Ipolyságon.

— **A MÁV tarifaemelése.** Hire járt már régebben, hogy a MÁV a személy és teheráruszállítási díjtételeket az osztrák és a déli vasut példájára mintegy harminc százalékkal felemeli. A kereskedő és iparos érdekeltségek ugyan mindent elkövettek, hogy a tarifaemelés elmaradjon vagy legalább is csekélyebb fokú legyen, utánjárásuknak azonban nem volt sikere. Az államvasutak igazgatósága ugyanis úgy határozott, hogy április 1-től kezdődőleg visszavonhatatlanul életbelépteti az új tarifaemelést a személy-podgyász és teherárusforgalomban.

— **A hamisított és a valódi Rubens.** A *Frankfurter Zeitung*-ban olvassuk ezt a kedves apróságot, amelyet a lap az antverpeni *Vlaamsche Nieuws*-bót vett át:

Egy vámhivatalnok, aki elrejtett csempészárú után kutat és különösen a városi behozataltól eltiltott vajot és burgonyát keres: hivatalosan beállt egy közúti vasúti kocsiába. Sas-szeme nyomban megakadt egy asszony *rubensi-kebelén*.

— *Hm! Hát ez micsoda? — kérdi szigoruan, az asszony megpróbál elpirulni, de ez sehogy sem sikerül neki. Erre a hivatalnok kutatni kezd és a dus kebelből két kiló vaj kerül elő. Egy kiló balról egy jobbról. Az utasok el vannak szörnyűködve és nyomban felhívják a vámhivatalnok figyelmét egy másik asszonyra is aki — még rubensibb keblű. Az asszony vérvörös lesz, de nem szégyenében.*

— *Na jó. — mondja, — ha azt hiszitek... És egy rántással felrántja a bluzát!... Ezuttal valódi Rubens volt!...*

— **Mozgófényképszínház.** Vasárnap kettős előadást mutatott be az ipolysági mozgófényképszínház. A dinamógépet, mely a multkori üzemzavart idézte elő, a vállalat időközben megfelelő erejű géppel cserélte ki, mely vasárnap már kifogástalanul működött. Az új géppel a képek vetítése mintaszerű és a közönségnek zavartalan tiszta öröme tellett a tiszta, éles képekben. A vállalat különös gondot fordított a műsorra. Szinre került Az alvajáró, A házasság titka, és Sascha háborus filmje között A sötétség lovagjai című négyfelvonásos bűnügyi dráma,

melynek fejleményeit a közönség osztatlan érdeklődéssel, és gyakran szivdobogató izgalmossal kísérte. A második kettős előadás után immár megállapítható, hogy a vállalat a közönséget megnyerte a mozgófényképszínházra, s annak minden rétege megszerette, és rendszeres helyévé avatta a mozgófényképre előadásokat. Állandó a zsufolt nézőtér, és az előadások jegyei, különösen a fentartott helyek elővételben kelnek el.

A szombati és vasárnapi kettős előadások is pompás műsort ígérnek.

Szombaton az *Atom elixir* és *Egy herceg eltűnt* vigjáték, továbbá *Az eskü*, a csepürágók világából vett, öt felvonásos drámai izgalmakkal teljes életkép megy.

Vasárnap *Az idomított feleség* vigjáték, *Sascha* háborus filmje, és *Az öröklött vér* három felvonásos izgatón érdekes amerikai drámát jelenti a műsor.

— **A beszolgáltatandó fémtárgyak.** A közönség még mindig nincsen kellőképpen tájékozva aziránt, hogy milyen fémtárgyak esnek rekvirálás alá. Utmutatásul itt közöljük, hogy milyen fémtárgyak szolgáltatandók be. *Magánosok beszolgáltatni tartoznak:* nikkell-főzőedényeket, sárgaréz-mozsarakat, mozsártörőket, gyertyatartókat, vasalókat, tálcaikat, félkilós és ennél nagyobb sárgaréz-sulyokat, sárgaréz habverő üstöket, vörösréz fürdő-kádakat, fürdőkályha-henge-reket, vörösréz mosóüstöket és tüzhelyüstöket. Továbbá be kell szolgáltatni: súlyszethető és betolható tüzhelyüstöket, kályhaelőteteket, parázstartókat, gyümölcsfőző (tekvár) üstöket vörösrézből vagy sárgaréz-ből, sütőformákat, ónból készült korsókat, ürmértékeket, tálakat, tányérokat, tálcaikat, fedőket, kanalakat és egyéb háziartásbeli tárgyakat, amelyek akár ónból vagy öntővetőből készülnek. *Kereskedők és iparosok* üzleteikből be kell szolgáltatni: ugyanezen tárgyakat, valamint két milliméternél vastagabb sárga és vörösréz — lemezeket, sodronyokat, csöveket, sárgaréz-ajtókilincseket, kulcsimeket, söntéstálcaikat ócska sárga és vörösréz-forgácsot minden fémből kivéve alumíniumot, mindennemű leszerelt fémtárgyakat úgy sárgaréz-csapokat, kutszerelvényeket, ónból és ólomból készült cikkeket, valamint eredeti fömböket, ón és öntővetőket, gyertyaformákat, söntéslapokat, orgonasipokat, syphonfejeket, betűfémeket, horgany, alumínium stb. tárgyakat.

— **A gyümölcsfák hernyózása.** Egy gazda munkatársunk figyelmezteti a gyümölcsfák tulajdonosait, hogy a téli hideg nem tette tönkre a fákon levő rengeteg rovarpetét és a megejtett vizsgálatok szerint a hernyófészkekben levő peték teljesen épek és egészségesek. Ha tehát a hernyófészkeket a rügyfakadás előtt gondosan le nem szedjük, a hernyók ez évben is tönkre fogják tenni a gyümölcsstermet, ami közlemezési szempontból igen káros és veszedelmes. A hatóságok utasítást kaptak, hogy a mai szük élelmezési viszonyok mellett a gyümölcsstermetnek megmentése érdekében szigoruan ellenőrizzék, hogy minden gyümölcsstulajdonos fái idejekorán tisztítsa meg. A mulasztókat a törvény sulyosan fogja büntetni.

IRODALOM ÉS ZENE

(*) **A Vasárnapi Ujság** március 18-iki száma érdekes harctéri képeket közöl különböző hartereinkről s egy külön csoportképet a lövészárokban folyó életről, Márffy Ede egyetemi tanár, főhadnagy cikkével, Szurmay Sándor honvédelmi miniszter művészi arcképéhez Jákó János írt

cikket. Ambrus Zoltánt, a Nemzeti színház új igazgatóját: Feiks Jenő művészi rajzu arcképe s méltató cikk mutatja be. Szépirodalmi olvasmányok: Pekár Gyula és Braun Lily regénye stb. Egyéb közlemények: Jeszenszky Sándor államtitkár és Felletár Emil fővagyész arcképe s a rendes heti rovatok: A háboru napjai. Irodalom és művészet, Sakkjáték, Halálozás stb. A Vasárnapi ujság előfizetési ára negyed évre öt korona, a Világkrónikával együtt hat korona. Megrendelhető a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a Képes Néplap, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

(*) **Szines ellenségeinket** mutatja be szóval és írásban, Schöpfung Aladár érdekes cikkével a Jó Pajtás legújabb március 18-iki száma. Benedek Elek kedves gyermeklapjába ezenkívül még verset írt Benedek Elek elbeszélést P. Ábraham Ernő, regényt Szemere György apró meséket Avar Gyula, szép képeket rajzolt Haranghy Jenő, komámasszony mulatságos kalandjait folytatja Benedek Elek Sok szép Kis Krónika rovat, tarka mese, a rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát

A Jó Pajtás-t a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 3 korona, fél évre 6 korona egész évre 12 korona. Egyes szám ára 24 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatóvány számokat küld a Jó Pajtás kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

(*) **Az Érdekes Ujság** legújabb száma uira bizonyosságát adja a lap fürgeségének. Az új szám már foglalkozik az forradalommal és bemutatja a lemondott II. Miklós cárt, a kis cárevicset, a cárnét és Nikolajevics Miklós nagyherceget, akit a forradalom újra az orosz seregek főparancsnokává tett. A frontról gyönyörű fényképek és a friss aktualitások egész serege disziti aztán az új számot, mely külső borítékán az elhunyt Zeppelin gróf arcképét közli, míg másik borítékát a Nemzeti színház új igazgatójának Ambrus Zoltánnak szentelte. Az érdekes fotográfiák közül kiemeljük a Zita királyné budapesti tartózkodásáról készült fölvételeket, Ligeti Miklós szobrászművész királyszobrát, Stone amerikai szenátort, a tizenhárom pacifista vészérőt, a Nemzeti színház és az Opera távozó igazgatóit, az elhunyt Psilandert, stb. Az új szám szépirodalmi rész serege gazdag, rendes rovatok pedig ez alkalommal is frissek és változatosak.

(*) **Az Ország-Világ** 1917. évi 12-ik száma a következő igen érdekes tartalommal jelent meg. Szöveg: Ács Klára: Férfihűség (regény.) K. Radnay Irén: A bácsi mesél, A. Lantai Gizi: Álom, te jó barát, Dedinay Ernő: Posthumus, Szacsvai Károly: Háborus gond virraszt, ifj. Jacob Gusztáv: A béke divatja Benedikt Pál: Mári, Falk Zsigmond dr. Az aranyfácány, stb. Állandó rovatok: Színház, zene, Irodalom, Művészet, Sport, Lóverseny, stb. — Képek: Holtscher Róbert műgyűjteményének aukciója az Ernst-muzeumban (hat kép.) Berlini nagykövetségünk tagjainak feleségei (Hein József tanár öt újabb művészi rajza,) Ambrus Zoltán, a Nemzeti Színház új igazgatója, Kern Aurél, Tóth Imre, Baán Gizella, Jeszenszky Sándor, Zeppelin Gróf, stb. — Az Ország-Világ előfizetési ára egész évre 20 korona, fél-évre 10 korona, negyedévre 5 korona. Egyes szám ára 50 fillér. — Kiadóhivatal: Budapest, V. ker Hold-utca 7.

A világ **legdrágább** de egyszersmind **legjobb** szivarkahüvelye:

„MODIANO-CLUBSPECIALITÉ”

Védjegy

Vigyázat! Utánzatok vannak forgalomban! Sodorni való papir ára 20 fillér.

Jótállás a biztos eredményért

Törvényesen védve.

Reitter Oszkár
nagybecskereki ny. főkapitány
és fajbaromfi-tenyésztőnek
nagyszerű találmánya a
„PATKÁNIN”

patkányirtó-szer, (nem mérge) mely emberre és háziállatokra nem ártalmas és fölülmul minden más irtószert.

1 doboz ára 3 K.
mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtásához — Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve. Ismertető prospektust, melyen le van írva, hogy különféle nagyságu gazdaságban hány adag használandó, kérésére ingyen küld a PATKÁNIN gyár egyedüli elárúsítója, a Torontáli Agrárbank Részvénytársaság, Nagybecskereken.

Fedák
cipőkrém

4 ÜVEGTÉGELY
A LEGNAGYOBB
HÁZTARTÁSBAN
EGY
HÓNAPRA
ELEGENDŐ.
ÁRA
1 KORONA

Levelek a lövészárokból:

T. gyógyszerész ur! Ugy a magam, mint bajtársaim nevében nem mulaszthatom el hálás köszönetünk kifejezését nyilvánítani a küldött „Szanitéc” porért, mely a rajtunk elősködő tetveket még a ruháinkból is kipusztította, a bajtársak igazi tudományi humorral már viccet is csináltak rá. A „Szanitéc”-por úgy bánt a tetűvel, mint a 19-es honvéd a muszkával, t. i. nem kegyelmez neki.
Északi harcér. 1915. IV., 16.
Hálás köszönettel
MÉRŐ JENŐ tizedes-
19 h. menetzalj.

T. gyógyszerész ur! A napokban irt sürgetésem tárgyátalan, mert még aznap kézhez vettem b. küldeményét. A „Szanitéc”-por kitűnően bevált megszabadított a kellemetlen vendégektől, azóta nyugodtan alhatok, amiért is örömmel fogom ajánlani bajtársaimnak, gyógyszerész urnak pedig hálás köszönet érte.
Kitűnő tisztelettel
SALAMON GÉZA tüzér
kan. batt. No. 12.

T. gyógyszerész ur! A küldött „Szanitéc”-port nagyon jónak találtuk, szíveskedjék újból 10 dobozzal küldeni. Az érte járó 10 K-t egyidejűleg küldöm tábori utalványon.
Kiváló tisztelettel
Dr. VARGA hadnagy
V/19. h. menetzalj,

Igen tisztelt gyógyszerész ur! A Szanitéc-tetűport megkaptam, fogadja érte köszönetemet Biztos hatása miatt valóságos jótétemény minden katonára nézve. Szíveskedjek azonnal újból 10 dobozzal küldeni.
Kiváló tisztelettel
KRAMMER MANÓ őrmester
6. sz. vasutbiztosító osztag.

T. c. Meg kaptam küldeményét s nagyon meg voltam vele elégedve. Kutyámat, mely tele volt bolhával és tetűvel, Szanitéc porral behintettem s rövid időn belül az által megszabadult az élősdiektől. Ezen kitűnő szert ismerőseim körében is terjesztem s ha készletem elfogy újból rendelék.
Tisztelettel
SCHMIDT KÁROLY
táboriposta manipuláns 331. szám

Igen tisztelt gyógyszerész ur! Tisztelettel értesítem, hogy a Szanitéc-port nyugodt lelkiismerettel ajánlhatom felsőbbségemnek. Egy gyalogos ruhájában módfelett elszaporodott tetveket pár óra múlva mint hullákat keféltem ki. Rövidesen újabb rendeltet fogok eszközölni.
Kiváló tisztelettel
WLASSICS IMRE őrmester
K. u. k. Korpstelephon Abt. No. 12.

Igen tisztelt gyógyszerész ur!
Becses küldeményét megkaptam és használható ágaról máris meggyőződtem.
Tisztelettel
WINTER BERTALAN káplár
Dw. Bäckerei No. 27.

Kedves gyógyszerész ur!
Zászlóaljorvosunknál a minap egy doboz „Szanitéc”-port látam s nemcsak annak örvendtem, hogy szerény vállalatuk (a mohácsi dobozgyár) ezzel bizonyára jelentékeny munkához jutott, de őszintén örültem annak is, hogy gyógyszerész urnak sikerült egy pompásan beváló szert forgalomba hoznia. Szívvel gratulálok a szép sikerhez. Ugy hallottam, hogy zászlóaljunkt részére is nagymennyiséget fognak rendelni.
Petrovaradin, 1915. V. 15.
Dr. POPPER MANÓ főhadnagy

A Szanitéc tetűpor és kénöcs egyetlen postacsomagból se hiányozzék, mert ez valóságos áldás minden katonára nézve s a legjobb övszer kiütéses tífusz ellen. Kapható tábori csomagolásban (csak a címet kell ráírni) 1 K-ért minden patikában és drogériában. Ahol nem volna kapható, oda 3 csomagot utánvétellel szállít Auber gyógytár, Mohács.

„Gyógyserűen báváit a harceteren küzdőknel és általában mindenkinél mint legjobb”
fájdalomcsillapító bedörzsölés

megüülés, rheuma, köszvény, influenza, torok-, mell- és hátfájás stb. eseteiben
Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment. capsici compos.

Horgony-Pain-Expeller pótíleka.
Üvege K —80, 140, 2—.

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany oroszlánhoz” címzett Dr. Richter-féle gyógyszerárakban, Prága 1, Elisabethstr. 5.
Naporkénti szétküldés.

Hirdetéseket és
H reklámokat
jutányosan közöl
a H O N T I L A P O K
kiadóhivatala.

Új könyvek.

Drasche Lázár Alfréd: Tűzpróba
Landauer Béla: A tanár
Kafka Margit: Állomások
Ambrus Zoltán: Színházi esték
Révész Béla: Beethoven Miniature
Gábor Andor: Dollár papa
Emőd Tamás: Ferenc Jóska ládájából
Mikszáth Kálmán: A gyerekek
„ „ A vármegye rókája
„ „ Krudy Kálmán esinytevései
Anatole France: Pártütő angyalok
Móricz Zsigmond: Karak szultán
Herczegh Ferenc: Kék róka
Csathó Kálmán: Ibolyka, egy pesti kis lány kalandjai
Hevesi Sándor: A hadifogoly
Moly Tamás: Három novella
Perutz Leó és Frank Pál: A mangófa csodája

Szép Ernő: Jázminok illata
„ „ Egy kis színház
Szomoró Emil: Egy 13-as jász kun huszár
Tóth Árpád: Lomha gályán
Vajda Ernő: A váratlan vendég
Kárpáti és Vajda: Kőműves Kelemen
Flatt Zsóka: Egy ódon balkonról
F. A. Kummer: A zöld bálvány
Vér Mátyás: Az árnyék
Pilisí Lajos: Erdély
Kurt Áram: Az amerikai rokon
Kellermann: Háború az Argoneokban
Babils Mihály: Hereg hátha megjön a tél is
„ „ Recitativ
Göndör Ferenc: Szerb szocialisták a háboruban
Dr. Klug E. A magyar egyenes adók
Mikes Lajos: A modern természettudomány

Az Athenaeum könyvtár összes számai, az olcsó Jókai, a Modern Könyvtár, a Tevan Könyvtár, valamint az Egyetemes Regénytár. ifjusági iratok és képes könyvek kaphatók

NEUMANNÁL IPOLYSÁGON.

MEGHÍVÓ.

A „KORPONAI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG“ t. c. részvényesei az 1917. évi március hó 29-én délután 2 órakor az intézet helyiségeiben tartandó

XLIV. rendes évi közgyűlésre

ezennel meghívotnak.

T á r g y a k :

1. Ezen közgyűlés elnökének megválasztása.
2. Jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, az 1916. évi zárszámadások és mérleg megállapítása, a tiszta nyereség felosztása és a felmentvény megadása.
4. Esetleges indítványok, melyek azonban az alapszabályok 35. §. 13. pontja értelmében legálább 8 nappal a közgyűlést megelőzőleg az igazgatóságnál benyújtandók.

Jegyzet. A számadások és az ezekre vonatkozó jelentések az érdeklődők részére a hivatalos órák alatt az üzlet helyiségében a közgyűlés napjáig közszemlére ki vannak téve.

Azon t. c. részvényeseket, akik ezen közgyűlésen részt nem vehetnek felkérjük, hogy névre kiállított meghatalmazással idejekorán oly részvényest lássanak el, a kivel magukat képviselteni akarják. Korponán, 1917. évi március hó 5-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Vagyon.	Mérleg-számla		1916. december 31.		Teher.	
	K	f.		K	f.	
Pénztár készlet	105515	57	Részvény tőke	120000	—	
Váltó kölesönök	563847	30	Tartalék alap	196234	57	
Jelzálog kölesönök	560418	26	Intézeti ház tartalékja	20000	—	
Kötvény kölesönök	59786	19	Értékpapírok tartalékja	3800	—	
Előleg kölesönök	30078	26	Bohus János alap	600	—	
Folyószámlák:			Nyugdíj alap	38120	—	
Adóok	383768	48	Takarékbetétek	2681396	28	
Pénzintézetek	1047308	75	Folyószámlák	216970	58	
Pénzintézeti Központ	400	—	Főintézet számlája a fióknál	19028	49	
Malom vállalat	333990	77	Betétkamattól hátralék	5029	98	
Békésabai fiók	19028	49	Tisztviselők óvadéka	2000	—	
Értékpapírok	103132	—	Fel nem vett osztalék	969	—	
Házak és ingatlanok	97917	21	Átmeneti kamatok	7731	22	
Tisztviselők óvadéka	2000	—	Letétek	631	18	
Felszerelés	3000	—	Egyéb tartozások	617	22	
Alapítási költség	1600	—	Nyereség:			
Hátralékos kamatok	31382	17	Át hozat a múlt évről	2241	55	
Egyéb követelések	1030	20	Ez évi nyereség	29133	58	
	3344503	65		3344503	65	

Veszteség.	Veszteség-nyereség		számla 1916. december 31.		Nyereség	
	K	f.		K	f.	
Betét-kamat	101247	07	Nyereség áthozat a múlt évről	2241	55	
Betét-kamatadó	10	27	Váltó kamattól és díjak	43602	29	
Adók és illetékek	8584	05	Jelzálog kölesön kamattól	50396	59	
Igazgatási költségek	2540	24	Kötvény kölesön kamattól	5206	54	
Fizetések	17290	44	Előleg kölesön kamattól	215	88	
Kezelési költségek	4440	38	Értékpapír kamattól	4890	—	
Házfenntartás	165	29	Folyószámla kamattól	67415	33	
Tartalék tőke	242	—	Jutalék	1895	24	
10 százalékos leírás a felszerelésből	500	—	Ingyen jövedelme	2000	—	
20 százalékos leírás az alapítási költségekről	1600	—	Időgen szelvények	6	65	
Nyereség:			Részvény átírási díjak	242	—	
Át hozat a múlt évről	2241	55				
Ez évi nyereség	29133	58				
	178112	07		178112	07	

Korponán, 1916. december 31-én.